

ΕΝΑ ΘΕΑΤΡΟ

« Η γηραιά Heidelberg »

— Τὸ Théâtre-Antoine τὸ τόσον γνωστὸν εἰς Παρισίους θεάτρον διὰ τὸ ποικίλον καὶ πρωτοτυπον δραματολογίον του, ἐξακολουθοῦν τὴν πορείαν τὴν ὅποιαν ἐχαράζε καὶ κατὰ τὰ πρῶτα αὐτοῦ ἐπὶ ὅτε ἦτο γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα Théâtre-Libre, νὰ ἀναδιδάξῃ ὁπλοῶς ἐπὶ τῆς σκηνῆς του ἔργα εἰλημμένα ἀπο τὰς ξένας φιλολογίας, ὡς τὰ τοῦ Hauptmann, Ibsen, Björnson, οἷα νὰ ἀναφέρωμεν τοὺς ἐπισημοτέρους μόνον, ἀνεβίβασε πρὸς ἡμερῶν νεὸν πρωτότυπον ἔργον στεφθὲν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, τὴν « γηραιάν Heidelberg » τοῦ Wilhelm Meyer Forster.

Ὁ συγγραφεὺς μᾶς παρουσιάζει μίαν μικρὰν αὐλὴν, τὴν τοῦ Carlsbourg, μίαν ἀπο τὰς συνθεῖς ἐκεῖνας αὐλὰς τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας, τῶν ὁποίων τινὲς ἐξῆλθον τῆς ἀφανείας χάρις εἰς μερικά σκανδαλακτὰ, κυκλοφοροῦντα ἤδη εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ τὰ ὁποῖα ὀχι ὀλίγον συντίθενται εἰς τὴν δύσλησιν τοῦ ἔργου, μετὰ τὴν εἰς τὸ nec plus ultra τήρησιν τῶν ἐθιμοτυπιῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ζῇ ὁ μικρὸς πρίγκηψ Κάρολος-Ερρίκος, ἕνα ἀθῶον παιδάκι, ἀνατρεφόμενον ὑπὸ τοῦ γέροντος θειοῦ του, τοῦ Ἡγεμόνος. Κλεισμένος ἐντὸς τῶν ἡγεμονικῶν ἀνακτόρων ἐπὶ τῶν ὁποίων πλανᾶται ἡ μελαγχολία, μέχρι τῶν ὁποίων οὐδεμία ἀπήχθις τοῦ κοινωνικοῦ ἀλλοῦ δύναται νὰ ψῶσῃ, ἐντὸς τῶν ὁποίων οὐδεμία παρήγορος ἀκτίς τῆς ζωῆς κατορθώνει νὰ εἰδούσῃ, μακρὰν τοῦ κόσμου τὸν ὁποῖον ἀμυδρῶς πῶς γνωρίζει μόνον διὰ τῶν βιολίων, ἐν τῷ μέσῳ καλλιτεχνικῶν υποκλίσεων καὶ ταπεινῶν γονυκλισιῶν, μεγαλώνει ὁ νεαρὸς πρίγκηψ ἔχων ὡς μόνον εἰλικρινῇ σύντροφον τὸν ὁκτορὸν Jüttner ὁστις κινεῖ πάντα λίθον ὅπως τὸν ἀποσπᾷ ἀπὸ τοῦ μελαγχολικοῦ καὶ ἀποπνικτικοῦ αὐτοῦ περιβάλλοντος.

Ἐφθόρος πλέον ὁ Κάρολος-Ερρίκος μεταβαίνει κατ' ἀπόφασιν τοῦ θειοῦ του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς γηραιᾶς Heidelberg πρὸς εὐρυτέρας σπουδὰς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ αγαθοῦ Jüttner. Φαντάζεσθε τὴν χαρὰν τοῦ νεαροῦ ἥρωος μας ὅτε εὗρεθῃ μετὰ τῶν συνομηλικῶν μετὰ τὰ παιδία καὶ εἰλικρινῇ πρόσωπα, ἀνευ ἐθιμοτυπιῶν, ἀνευ ὑποκριτικῆς δομαρότητος, ὅτε ἀνεπνεύσε τέλος πάντων, μετὰ τὴν νεανικὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων του τὴν ζεῖδωρον αἵσαν τῆς ἐλευθερίας. Τότε τὸ πρῶτον αἰσθάνεται τὴν γοντεῖαν τῆς φύσεως μετὰ τὰς ἀπείρους καλὰς τῆς, τὴν γοντεῖαν τοῦ ἐλευθέρου καὶ ἀνεξαρτήτου βίου, καὶ τὴν γοντεῖαν... τοῦ ὁραίου φύλου ἐν τῷ προσώπῳ τῆς θελκτικῆς Κατίνας θυγατρὸς ἀπλοῦ ξενοδόχου.

Τὸν ὁραῖον τοῦτον βίον ὁ πρίγκηψ ἀναγκάζεται νὰ διακόψῃ ἕνεκα τοῦ ἐπισυμβάντος θανάτου τοῦ γέροντος θειοῦ του τοῦ Ἡγεμόνος τὸν ὁποῖον ὀφείλει νὰ διαδεχθῇ. Ἐπιστρέφει εἰς τὰ ἀνάκτορα ὅπου τὸν ἀναμένουν αἱ αὐταὶ κατὰ συνθήκην αὐστηραὶ μορφαὶ τῶν αὐλικῶν, ἡ αὐτὴ ἐπανάληψις τῶν ἰδίων τύπων τῆς μονοτονίου ζωῆς τῆς αὐλῆς, ὅπου ἐκάστη ἡμέρα τοῦ φαίνεται ὡς αἰὼν. Μετὰ τῆς φαντασίας τὰ πτερὰ μεταφέρεται πρὸς στιγμὴν εἰς τὸ μέσον τῶν φίλων του, εἰς τὴν γηραιάν Heidelberg μετὰ τὸν μεσαιωνικὸν πύργον τῆς, μετὰ τὰς γραφικὰς ὁδοὺς τῆς, μετὰ τὰ κρυστάλλινα νερὰ τοῦ ποταμοῦ τῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάμνησις εἶναι ἀκόμη πρόσφατος εἰς τὸν νουν του, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὀνειρεύθη τὰ ροδιώτερα τῶν ὀνείρων, τὰ ὁποῖα φεῖ! ὡς ὅλα τὰ ὄνειρα ὀφείλουν νὰ διαλυθῶσι μίαν ἡμέραν. Καταβάλλει ἥρωϊκοὺς ἀγῶνας, παλαίει μετὰ τὸν ἑαυτὸν του, προσπαθεῖ νὰ καλύψῃ διὰ τοῦ πέπλου τῆς λήθης τὸ χρυσοῦν αὐτὸ παρελθόν, ἀλλ' ἀδύνατον! Αἱ μορφαὶ τῶν φίλων του καὶ ἰδίᾳ ἡ τῆς θελκτικῆς Κατίνης τὸν παρακολουθοῦν παντοῦ. Δὲν ἀντέχει πλέον! Θέλει πρὶν διὰ παντὸς ἀπαρνηθῇ τὸν ἐλεύθερον καὶ ἄφροντιν φοιτητικὸν βίον, πρὶν ἐγκλεισθῇ εἰς τὴν χρυσοστόλιστον εἰρκτὴν του, πρὶν ἀνέλθῃ τὴς βαθμίδας τοῦ θρόνου, νὰ διασκεδάσῃ διὰ τελευταίαν φορὰν μετὰ τοὺς συντρόφους του, νὰ ἐπανιδῇ διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν ἐρωμένην του, νὰ ἀπευθύνη τὸ τελευταῖον χαῖρε εἰς τὰ μέρη τὰ ὁποῖα ἠγάπησε.

Ὅποια ὅμως ἀπογοήτευσις καὶ πικρία τὸν ἀναμένει κατὰ τὴν εἰς Heidelberg ἐπιστροφὴν του. Ἡ νεα τοῦ θεοῦ παρενεθεσε χάσμα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖνων ἀπο τοὺς ὁποίους ἀλλοτε τίποτε δὲν τὸν ἐχώριζε. Οἱ συμφοιτηταί του, τοῦ φέρονται ὡς ὑπὸ-κοὶ πρὸς βασίλει· αὐτὴ ἀκόμη ἡ Κατίνα δὲν εἶναι ἡ ἀλλοτε Κατίνα, μολόνότι δὲν παύει νὰ τὸν ἀγαπᾷ.

Ὁ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ ἡγεμονίδου πρὸς τοὺς παλαιοὺς φίλους του ἔχει κατὰ τὸ ἐπιλοπτικόν, κατὰ τὸ συγκινητικόν· ὁ ἀποχαιρετισμὸς του μετὰ τὴν Κατίνα, μετὰ τὴν ὁποίαν ἀνταλλάσσει τὸ τελευταῖον φιλί, τὸ ὁποῖον σφραγίζει ἕνα βραχὺ ἀλλ' ὀνειρώδες παρελθόν, ἐνεχεῖ κατὰ τὸ μελαγχολικὸν καὶ τὸ εἰρωνικὸν ὅμως οἷα τὴν τύχην ἀμφοτέρων. Ἡ αὐλαία πιπτει ἀφινούσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ αἰσθηματῶς καὶ συμπληθεῖς διὰ τὴν μόνωσιν τοῦ νεαροῦ ἡγεμονος, ἡ ὁποία φαίνεται μεγαλειτέρα ἢ κατὰ τὴν πρῶτην πράξιν.

« Ἡ Ἀφύπνις » — Ἡ ἑκτακτὸς ἐπιτυχία ὑπὸ τῆς ὁποίας στεφονται τὰ ἔργα τοῦ Παύλου Hervieu δὲν ὀφείλεται εἰς θεατρικὰ trucs, ἀλλὰ εἰς τὴν αὐστηρὰν λογικὴν ἢ ὁποῖα τὰ οἰεῖται, εἰς τὴν ἀπερίττον τέχνην καὶ τὴν πρωτοτυπίαν αἱ ὁποῖαι τὰ χαρακτηρισρίζουν. Τρανωτατὴ ἀπόδειξις εἶναι ἡ « Ἀφύπνις » τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ γαλλοῦ ἀκαδημαϊκοῦ, διδασκῆν ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῆς Γαλλικῆς Κωμῳδίας, περὶ τοῦ ὁποίου τόσον ευμενῶς ἐξεφράσθη ἡ γαλλικὴ κριτικὴ, καὶ τὸ ὁποῖον τόσον ἐνθουσιωδῶς ὑπεδέχθη τὸ Παρισινὸν κοινόν, ὁράμα μετὰ δύναμιν καὶ τέχνην δραματικὴν οὐχὶ ἐκ τῶν συνήθων.

Ὁ πρίγκηψ Γρηγόριος τῆς Σουλτανίας, χώρας φανταστικῆς ἐν τῇ Βαλκανικῇ Χερσονήσῳ, ἐκθρονισθεὶς κατοπινὰ αιματηρῶν ἀγῶνων διὰ τοὺς ὁποίους ἐπωνομάσθη « ὁ Αἰμοδαφὴς Ἡγεμὼν » ζῇ ἐξοριστὸς ἐπιδιωκτὸν πεισμονῶς τὴν ἀνακτῆσιν τοῦ θρόνου του. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ προδιαθέτονσιν οὕτω πῶς τὰ πνεύματα ὥστε ἡ ἐπανάστασις εἶνε ἐτοιμὴ νὰ ἐκτραγῇ. Ὁ ἐκπτώτος βασιλεὺς ἀντιλαμβάνεται

πολύ καλὰ κατὰ πόσων ἀντιπαθειῶν ἔχει νὰ παλαίσῃ, ἐναντίον πόσων ἐχθρῶν νὰ ἀντεπεξέλθῃ, ὅτι ἡ Σουλτανία ἔχει ἀνάγκην νέου βασιλείως, ἀνευ παρελθόντος, συμπαθοῦς εἰς τὸν λαόν, καὶ ὅτι τοιοῦτος εἶναι ὁ Ἰωάννης. Τὰ πράγματα ἀπαιτοῦσι σύντονον ἐνέργειαν, χαλιδόδινην θέλησιν. Ὁλίγη ἀργοπορία καὶ τὸ παιγνίδι χάνεται. Ὁ πρίγκιψ Γρηγόριος ἔρχεται εἰς τὸ Παρίσι ὅπου διαμένει ὁ υἱὸς του, νὰ τοῦ ἐκθέσῃ τὰ σχέδιά του, νὰ τοῦ χαράξῃ τὴν πορείαν τῆς διαγωγῆς του, εἰς τὸν πρὸς ἀποκτικτοῦν τοῦ τόσου ποθητοῦ σκῆπτρου ἄγωνα. Τὰς ἀποκαλύψεις ταύτας ὁ Ἰωάννης ὑποδέχεται μετ' ἀπαθείας μᾶλλον διὰ νὰ μὴ εἰπωμεν μετὰ λύπης. Ἀρνείται νὰ συμμετέλῃ τῆς πολιτικῆς πλεκτάνης τὴν ὁποίαν παρεσκεύασεν ὁ πατὴρ του, διατινόμενος ὅτι αἰσθάνεται φρικτὴν διὰ τὴν ἐρημον καὶ αἱματοδαφνὴν ἐκ τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ Σουλτανίας, ὅτι ὁ εἰρηνικὸς χαρακτὴρ του ἀπῆλθε πρὸς τὰ πολεμικὰ ἔργα. Πράγματι ὅμως ἡ αἰτία ἔγκειται ἄλλου. Ποῦ ; Cherchez la femme. Ὁ Ἰωάννης ἐροῦται ἐνδιανόως τῆς Θηρεσίας de Mégée, νεαρᾶς ἀκόμῃ καὶ ὄνειροπόλου γυναικὸς, τὴν ὁποίαν ὁ πρὸς τὸν ἡγεμονόπαιδα ἔρως κατέστησεν ἄστοργον πρὸς τὴν κόρην τῆς Ρόζας, καὶ ἀδιάφορον πρὸς τὸν σύζυγόν της, τὸ ἀτυχὲς αὐτὸ θῆμα. Μεταξὺ βασιλικοῦ διαδήματος, μέλλοντος λαμπροῦ καὶ ἐνδόξου, μεταξὺ Πατριδὸς καὶ ἐρωμένης, δὲν διστάζει νὰ δώσῃ τὴν προτίμησίν του εἰς τὴν ἐρωμένην.

Ἄλλ' ἀρά γε δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἐρωμένη ἐκείνη μετὰ τῆς ὁποίας μόνον αἰσθηματικά βλέμματα καὶ θερμὰς χειραφίας ἀντὶλάττει ; Ὁχι, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἰωάννης θέλει νὰ τὴν ἀποκτινῇ, καὶ τὴν θέτει πρὸ τρομεροῦ διλήμματος : Ἡ θὰ δεχθῇ συνέντευξιν τὴν ὁποίαν τῆς ζητεῖ εἰς Passy, ἢ ἐκεῖνος θὰ φύγῃ ἐκεῖ ὅπου τὸ καθήκον καὶ ἡ δοξα τὸν καλοῦσι. Σφοδρὰ διαμάχη συνάπτεται εἰς τὴν καρδίαν τῆς νεαρᾶς γυναικὸς μεταξὺ τοῦ ἔρωτος ἀφ' ἑνός, τῆς συζυγικῆς τιμῆς καὶ μητρικῆς στοργῆς ἀφ' ἑτέρου. Ὑποκύπτουσα εἰς τὸ παθος τῆς συμπαράσχει εἰς τὸ βάραθρον τῆς καταστροφῆς καὶ δύο προσφιλεῖς ὑπαρξεῖς τὴν θυγατέρα καὶ τὸν σύζυγον. Ὑπείκουσα εἰς τὴν ἐπιτακτικὴν φωνὴν τοῦ καθήκοντος καὶ διατηροῦσα ἄσπιλον τὴν οἰκογενειακὴν τιμὴν χάνει ἐκεῖνον διὰ τὸν ὁποῖον παλαίῃ ἡ καροῖα της, καὶ τὸν ὁποῖον τίς οἶδε ποῖα τύχη ἀναμένει εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Ἐκ τοῦ ἀνίστου τούτου ἀγῶνος, ὁ ἔρως ἐξερχεται νικητῆς. Ἡ Θηρεσία ὑπόσχεται συνέντευξιν εἰς Passy, ὅπου ἐξελεύσεται ἡ δευτέρα πράξις, ἡ δραματικώτερα καὶ ρωμαντικώτερα πασῶν ἐὰν θέλετε.

Ὁ συνεντευκτὴριος ὅμως οἶκος ἀνῆκει εἰς τὸν Γρηγόριον, καὶ ἅμα τῇ ἀρδεὶ τῆς αἰχλαίας, τὸ πρῶτον πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται δὲν εἶναι βεβαίως ὁ Ἰωάννης ἀλλ' ὁ πατὴρ του, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Συμεὼν Κεφ' ἀπεσταλμένος τῆς Σουλτανίας, καὶ εἶδος μπράβου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γηραιοῦ βασιλέως, ἀναγγέλλει ὅτι τὸ πᾶν εἶναι ἐτοιμὸν διὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάρρησιν τοῦ Ἰωάννου. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἀποσπᾷσιν τὸν διάδοχον ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆς Θηρεσίας ; Ἐν ἀστραπῇ διέρχεται διὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἀγρίου δεσπότη, μακκιναβελικὸν σχέδιον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποῖου θὰ παραστῶμεν ἐντός ὀλίγου μάρτυρες. Οἱ δύο ἐρασταὶ δὲν ἀργοὶν νὰ ἐμφανισθῶσι, νομιζόντες ὅτι εὐρίσκονται ἐν ἀσφαλείᾳ εἰς τὴν ἐρωτικὴν τῶν φωλεάν. Μόλις αἱ πρῶται ἐρωτικαὶ λέξεις ἐκφεύγουσι τῶν νεανικῶν χειλέων τῶν καὶ ἐλαφρὸς θόρυβος ἀκούεται εἰς παρακείμενον δωμάτιον. Ὁ Ἰωάννης ὁρμᾷ πρὸς αὐτὸ καὶ ἀνοίγει τὴν θύραν διὰ νὰ ἴδῃ τί συμβαίνει. Ἡ θύρα κλείεται ὑπὸ ἀοράτου χειρὸς καὶ θόρυβος ἰσχυρὸς ἐπακολουθεῖ, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἡ ἀτυχὴς γυνὴ ἐννοεῖ ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἐραστοῦ της δι-

ατρεχεῖ κίνδυνον. Θέλει νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειάν του, νὰ κραγᾷ, νὰ ἰκετεύσῃ, ἀλλὰ ὁ φόβος παραλύει τὰς δυνάμεις της. Σύρεται μέχρι τῆς θύρας καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν ἀνοίξῃ, ἀλλ' ἀδυνατοῦσα καταπίπτει σχεδὸν λιπόθυνη. Ἐξῆς ὡς ἐπαυσε ὁ θόρυβος ἐμφανίζεται ὁ Συμεὼν Κεφ', ὅστις τῆς ἀναγγέλλει ὅτι ὁ Ἰωάννης ἐδολοφονήθη γενόμενος θῆμα πολιτικῆς συνωμοσίας καὶ τῆς ὑπομιμνήσκει ὅτι εἶναι σύζυγος καὶ μήτηρ καὶ ὅτι εἶνε καιρὸς ἀκόμῃ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν ἀποφεύγουσα οὕτω τὸ σκάνδαλον ἀφ' ἧς ἄλλως τε ἐπαυσε νὰ ζῇ ἐκεῖνος διὰ τὸν ὁποῖον τὸ πᾶν ἔθυσσε. Ἡ Θηρεσία πείθεται καὶ ἐπιστρέφει με συντετριμμένην καρδίαν.

Ὁ Γρηγόριος μέινας μόνος μετὰ τοῦ υἱοῦ του, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφρονέσθη ὅπως ὁ Κεφ' εἶπεν εἰς τὴν Θηρεσίαν, ἐπιχειρεῖ ἀκόμῃ μίαν φορὰν νὰ τὸν πείσῃ ὅπως ἀπομονωσῇ τὴν ἐρωμένην του καὶ νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ὁπαδῶν του πρὸς ἀνάκτισιν τοῦ σκῆπτρου. Ἐκεῖνος ὅμως, ἀντὶ νὰ μεταβάλῃ γνώμην ἐκτρέπεται εἰς ἄρας καὶ ὕβρεις κατὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ὁποῖος βλέπων τὸ ἀπροχώρητον τὸν ἀφήνει ἐλεύθερον.

Εἰς τὴν τρίτην πράξιν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν αἰθουσαν τῶν Megée, ὅπου ἡ ἀνυσχία διὰ τὴν ἀποπρωσίας ἀπουσίαν τῆς μητρὸς καὶ συζύγου ἐφθασε εἰς τὸ κατακόρυφον. Τέλος ἡ Θηρεσία ἀναφαίνεται ὠχρα καὶ με χαρακτηριστικὰ ἡλωιωμένα. Ὁ κόμης αἰσθάνεται ὅτι αἱ ἐρωτήσεις εἶναι ἐτοιμοὶ νὰ ἐκφύγῃ τῶν χειλέων του, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ διότι φοβεῖται καμμίαν φοδερὰν ἀποκάλυψιν τὴν ὁποίαν — τὸ γνωρίζει — δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ὑπομείνῃ. Ἡ Θηρεσία θέλει νὰ ἀφευῇ ἡδονάς, νὰ κλεισθῇ εἰς νὰ δωματιά της, νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν λύπην της. Ἐν τούτοις εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ἐνδυσθῇ καὶ νὰ παραστῇ εἰς τὸ δεῖπνον εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι προσκεκλημένη αὐτὴ, ἡ κόρη της καὶ ὁ σύζυγός της, ὑπὸ τῶν γονέων τοῦ μνηστῆρος τῆς Ρόζας, διότι ἄλλως τὸ συνοικέσιον κινδυνεύει νὰ ματαιωθῇ. Τὰ δάκρυα καὶ αἱ ἰκεταὶ τῆς ἀθώας Ρόζας, ὑπερισχύουσι τῶν θλίψεων τῆς μητρὸς της ἢ ὁποῖα καταπνίγουσα πᾶν αἰσθημα ξένον πρὸς τὴν μητρικὴν στοργὴν λαμβάνει τὴν ἡρωικὴν ἀπόφασιν νὰ μεταβῇ. Εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀψυπνίσσεως. Μὲ ἔξωμον ἐσθῆτα καὶ με μεϊδιάμα ἐπανθῶν εἰς τὰ χεῖλιν συναντᾶται εἰς τὴν αἰθουσαν, με ποῖον νομίζετε ; Μὲ τὸν Ἰωάννην ὁ ὁποῖος ἔτρεξε νὰ τῆς ἀναγγεῖλῃ ὅτι ζῇ. Φαντάζεσθε τὴν ἐκπληξιν καὶ τὴν ἐπακολουθήσαν ψυχρότητα ἀμφότερῶν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης οὐδεὶς πλέον δεσμός τοῖς συνέδεε. Ὁ εἰς εἶναι ἔξωτος πρὸς τὸν ἄλλον. Ἡ Θηρεσία θὰ ἐπανελθῇ εἰς τὰ καθήκοντά της ὡς μήτηρ καὶ σύζυγος, ἐκεῖνος ὡς υἱὸς καὶ βασιλεὺς. Ἡ Ἀψυπνίσις συνετελέσθη.

Ἀθῆναι Φεβρουάριος.

★★★

Ἡ βιομηχανία τῶν ἀδαμάντων ἐν Ἀμβέρσῃ. — Ἀπὸ τοῦ XV αἰῶρος ἡ Ἀμβέρσα καὶ ἡ Ἀμστερδάμη εἶναι τὰ κυριώτερα κέντρα τοῦ ἐμπορίου τῶν ἀδαμάντων. Ἐν Ἀμβέρσῃ ὑπάρχουσι 4,000 καθαριστικοὶ μύλοι ἡ δὲ ἐξαγωγή ἀνῆλθεν τῷ 1904 εἰς 100 ἑκατομ. φρ. τούναντιον ἐν Ἀμστερδάμῃ ὑπάρχουσιν 7000 μύλοι χωρὶς ἡ ἐξαγωγή τὰ ὑπερβῇ τὴν προηγουμένην. Ἐν Ἀμβέρσῃ κατεργάζονται μεγάλα τεμάχια ἀδάμαντος δίδοντες εἰς αὐτὰ ἰδιαίτερον σχῆμα ρόδον μὲ 6 καὶ 12 ἔδρας ὀνομασθὲν ρόδον τῆς Ἀμβέρσης [rose d'Anvers]· ἐνῶ ἐν Ἀμστερδάμῃ κατεργάζονται εἰδικῶς τὰ μικρὰ τεμάχια. Οὕτω ἐξ ἀδάμαντος βάρους ἐνὸς καρατίου οἱ τεχνίται τῆς πόλεως ταύτης κατορθώνουσι τὰ κάμωσιν 600 ρόδα ἢ 500 ἐκλάμπρους [brillants]. Ἡ κατεργασία τοῦ ἀδάμαντος ἔχει τρεῖς ἐργασίας, 1ον τὸν καθαρισμὸν [clivage], κατὰ ταύτην ἀφαιροῦσι διὰ τῆς σμίλης τὰ ἐπὶ τῶν κρυστάλλων τοῦ ἀδάμαντος ξένα ἐλάσματα, 2ον le brutage κατὰ ταύτην δίδουσι μετὰ τὸν καθαρισμὸν τὴν μορφήν, τὴν ὅποιαν θέλουσι προστεθεῖν τὸν κρυστάλλον ἐπὶ ἄλλον ἀδάμαντος, 3ον τὸν καθαρισμὸν [polissage] διὰ ταύτης δίδουσι εἰς τὸν ἀδάμαντα τὰς ἔδρας αἰτνες θὰ αὐξήσωσι τὴν αἴγλην. κατορθοῦται δὲ ἡ ἐργασία αὕτη διὰ δίσκων κεκαλυμμένων ἐκ μίγματος ἐλαίου καὶ κόνεως ἀδάμαντος καὶ στρεφομένου μετὰ μεγάλης ταχύτητος. Ὁ ἐκλάμπρος ἔχει 64 ἐν ὅλῳ ἔδρας, τὸ ἐστεμμένον ρόδον [rose couronnée] 24 καὶ τὸ ρόδον Ἀμβέρσης 2 ἢ 6.

Ἐν Ἀμβέρσῃ ὑπάρχουσι 4,000 κατεργασταὶ ἀδαμάντων μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἄλλων ἐργατῶν τῶν ἐκτελούντων τὰς προπαρασκευαστικὰς ἐργασίας καὶ οἱ ὅποιοι κατατάσσονται εἰς cliveurs, bruteurs, καὶ sertisseurs. Τὰ ἡμερομίσθια εἶναι ὑψώμενα, οὕτω καλὸς ἐργάτης κερδίζει 75 ἕως 100 δρ. καθ' ἑβδομάδα καὶ οἱ ἀρχάριοι [apprentis] μετὰ τὸ β' ἔτος 30 ἢ 40 δρ. καθ' ἑβδομάδα. Ἐρεκα τοῦ λαθρεμπορίου στατιστικὴ τῆς εἰσαγωγῆς δυσκόλως δύναται τὰ γεῖν. Τὸ τελωνεῖον ἐκτιμᾷ τὴν ἀπὸ Λονδίνου εἰσαγωγὴν εἰς 77 ἑκατομ. τῆς ἀποστολῆς

γινομένης ἀπὸ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς διὰ τοῦ σπουδαιοτάτου συνδικάτου «de Beer».

Οἱ ἀδάμαντες τῆς Βραζιλίας, καὶ ὀλίγοι, εἰσάγονται εἰς Ἀμβέρσα δὲ Παρισίων. Οὐδεμία ἀγοροπωλησία γίνεται διὰ τοῦ χρηματιστηρίου τῆς Ἀμβέρσης πᾶσαι σχεδὸν αἱ πράξεις γίνονται διὰ τοῦ «Diamond-Club» καὶ τῶν περιτοχούντων οὐτὸ καπηλείων. Ἐν συνόψει ἡ βιομηχανία τοῦ ἀδάμαντος φαίνεται ἐκ τῶν εὐημερωτέρων ἐν Ἀμβέρσῃ, ἥτις ζηλοτύπως κραεῖ τὸ μονοπώλιον ἐκλέγουσα καταλλήλως τοὺς ἀρχαρίους.

(Revue Scientifique 10 Φεβρ. 1906)

Τὰ σιδηροδρομικὰ δυστυχήματα ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις. — Γενικῶς γνωστὴ εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀσφαλείας ἐν τοῖς ἀμερικανικοῖς σιδηροδρομοῖς καὶ τὰ συχνὰ συμβαίνοντα δυστυχήματα προσθέτουσι νέας ἀποδείξεις. Παρ' ὅλα ταῦτα, πολλοὶ θὰ ἐκπλαγοῦν διὰ τὸ ἀποτέλεσμα εἰς τὸ ὅποιον ἔφθασεν εὐφύης στατιστικός. Ἔσχε τὴν ἰδέαν τὰ συγκρίνῃ τὴν θνησιμότητα τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ Τράνσβαλ μετὰ τὴν θνησιμότητα τῶν ταξιδιωτῶν τῶν ἀμερικανικῶν σιδηροδρόμων κατὰ τὸ ἴδιον χρονικὸν διάστημα καὶ εἶπεν τὰ ἑξῆς: Ἐν ᾧ ὁ πόλεμος ἐφύενσε 22000 ἄνδρας τὰ σιδηροδρομικὰ δυστυχήματα ἐν Ἡωμέναις Πολιτείαις ἐφύενσαν 20847 καὶ ἐπλήρωσαν 135000. Πρέπει λοιπὸν τὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἐν ταξιδίῳ εἰς Ἀμερικὴν εἶνε ἐπίσης ἐπικίνδυνον, ὥς εἰς πόλεμον εἰς τὸ Τράνσβαλ; Θὰ ἦτο ὑπερβολὴ διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκτιθεμένων εἰς τὸν πρῶτον κίνδυνον εἶνε ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ἀνῶτερος τῶν στρατιωτῶν τῶν ἀψυγούντων τὸν δεύτερον. Ἐν τοῦτοις οἱ ἀμερικανικοὶ σιδηροδρομοὶ ἔχουν εἰς τὸ θέμα τοῦτο ρεκόρ ἀπὸ τὸ ὅποιον εὐτυχῶς οἱ ἄλλοι σιδηροδρομοὶ ἀπέχουν πολὺ.

